

О. Й. КУТАШІ*

**ПІДПИСАННЯ ДОГОВОРУ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО
МІЖ ДЕРЖАВНИМ АРХІВОМ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
УКРАЇНИ ТА САБОЛЧ-САТМАР-БЕРЕЗЬКИМ
КОМІТАТСЬКИМ АРХІВОМ УГОРЩИНИ**

Одним зі пріоритетних напрямів діяльності Державного архіву Закарпатської області упродовж більше десяти років колегією визначено розвиток регіонального міжнародного співробітництва. У цій справі враховуються насамперед національні інтереси та виконання завдань, сформульованих у Законі України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, інших чинних нормативних документах. У результаті системної, творчої і наполегливої праці нині архів реалізує декілька міжнародних проектів. У цілому зазначена робота здійснюється ефективно та результативно, незважаючи на значний негативний вплив кризових явищ, які не обійшли й архівну справу.

У рамках своїх повноважень Державний архів області планомірно виконує зобов’язання за чинними міжнародними договорами – про співробітництво з Генеалогічним товариством Юта (США), Будапештським міським архівом (Угорщина), Інститутом суспільних наук Словацької академії наук (Кошіце), Сатумарським повітовим музеєм (Румунія) і т. ін. Ця багатогранна робота систематично знаходить відображення як у вітчизняних, так і в зарубіжних засобах масової інформації.

Із зміною керівництва Саболч-Сатмар-Березького комітатського архіву Угорщини (у кінці 2009 року) значно активізувалася співпраця Держархіву області. Під час офіційних зустрічей двох керівників восени 2009 р. та навесні 2010 р. було критично проаналізовано стан і реальні можливості двосторонньої співпраці, її подальші перспективи, досягнуто домовленості щодо подальшого розвитку двостороннього взаємовигідного співробітництва між зазначеними архівними установами, активізації науково-дослідної, видавничої та виставкової діяльності і т. ін.

Почастішали ділові зустрічі керівників державних архівних установ, обмін фаховими виданнями, взаємні консультації. Як наслідок, було вирішено укласти ділову угоду щодо співпраці. І 31 травня 2010 року, під час участі директора Державного архіву Закарпатської області в урочистостях на честь Днів комітату, відбулося підписання договору про співробітництво між Державним архівом Закарпатської області України та Саболч-Сатмар-Березьким комітатським архівом Угорщини. У підписанні нового міжнародного договору взяли участь

* *Куташі Олена Йосипівна* – заступник директора-головний зберігач фондів Державного архіву Закарпатської області.

Саболч-Сатмар-Березький комітатський архів.

Перед підписанням договору про співробітництво – зліва направо: заступник директора Держархіву Закарпатської області О. Й. Куташі, генеральний консул України у Ніредьгазі (Угорщина) І. В. Іванчо, директор Держархіву Закарпатської обл. М. В. Делеган та директор угорського комітатського архіву Куйбушне Мечеї Єва. Ніредьгаза, 31 травня 2010 року

і виступили Генеральний консул України у м. Ніредьгаза Іван Васильович Іванчо та заступник начальника відділу місцевого самоврядування Саболч-Сатмар-Березького комітату Гергель Жолт.

Головним завданням договору сторонами визначено забезпечення Державним архівом Закарпатської області та Саболч-Сатмар-Березьким комітатським архівом упродовж 2010–2011 років підготовку до спільного видання Привілейованої грамоти 1836 р. про надання права Березькій жупі користуватися печаткою. Зазначена грамота зберігається у Берегівському підрозділі Державного архіву Закарпатської області. Зміст та оформлення грамоти, яка добре збереглася, викликають значний інтерес дослідників.

Відповідно до умов договору архівом уже виготовлена цифрова копія Привілейованої грамоти. Передбачається також наукове опрацювання тексту грамоти, її переклад із латині на українську та угорську мови, підготовка тексту передмови до видання українською, угорською та російською мовами.

Спільне видання, яке повністю фінансуватиметься угорським партнером буде ідентичним до виданої грамоти Саболч-Сатмар-Березьким комітатським архівом по Саболчській жупі (Угорщина). Половина тиражу належатиме Державному архіву Закарпатської області. Видання

Директор Держархіву Закарпатської обл. М. В. Делеган та директор угорського комітатського архіву Куйбушне Мечеї Єва під час підписання договору.
Ніредьгаза, 31 травня 2010 року

зазначеної Привілейованої грамоти буде виготовлене в сувенірному форматі.

Умовами договору передбачається також обмін науково-довідковою інформацією та друкованими виданнями, взаємне інформування щодо можливості участі сторін у реалізації спільних міжнародних грантових проектів, а також організація спільних презентацій видань, виставок і т. ін.

З метою поширення інформації щодо діяльності архівістів України директор архіву передав у дарунок угорським колегам: 1) номер 6 журналу “Архіви України” за 2009 рік, у якому опубліковано матеріали V з’їзду Спілки архівістів України, серед яких чільне місце займає і виступ директора Державного архіву Закарпатської області щодо діяльності обласного відділення Спілки, зокрема, міжнародного характеру; 2) Делеган М. В., Куташі О. Й. Анотований перелік фондів Державного архіву Закарпатської області, що стосуються історії Угорщини. – Будапешт, 2009; 3) збірник архівних документів і матеріалів “Карпатська Україна (1938–1939)”. Упорядники М. Делеган і С. Вискварко. – Ужгород, 2009; 4) “Карпатська Україна: Документи і матеріали. Хроніка подій. Персоналії. У двох томах. – Том 1. – Ужгород, 2009; 5) Делеган М., Филиппов А. История Мукачевского замка. – Ужгород, 2010; 6) дякон О. Монич. Мараморошська святиня: Нариси з історії Грушівського монастиря. – Ужгород, 2008 (співвидавцем книги є Державний архів

Виступає генеральний консул України
в Ніредьгазі І. В. Іванчо

області); 7) диякон О. Монич. Заневський монастир в Полонинах: Нариси з історії Угольського та Углянського монастирів. – Ужгород, 2009 (співвидавцем книги є Державний архів області); 8) останні кілька номерів газети “Нова Колочава”, котра виходить переважно на основі архівних документів.

Після підписання офіційного документу директор архіву, голова Закарпатського обласного відділення Національної спілки архівістів України дав інтерв’ю кореспонденту місцевого телебачення і мав ділову зустріч з архівістами та науковцями Ніредьгази та виступив перед ними.

Під час перебування у архіві Саболч-Сатмар-Березького комітату нами виявлено 2,04 погонних метра документів, що стосуються історії Закарпаття. Вивчається можливість виготовлення копій зазначених документів.

У вересні 2010 р. передбачається участь архівістів Закарпаття у роботі конференції на тему “Історія міст у XVIII–XIX століттях”, що буде проведена на базі архіву Саболч-Сатмар-Березького комітату в рамках Днів архіву. Запланована також інформація директора Державного архіву Закарпатської області щодо загальної характеристики документів з історії міста Ужгорода, що зберігаються у архіві.

У рамках конференції передбачається ознайомлення угорських архівістів з досвідом роботи архівістів Закарпаття, а також культурна програма – ознайомлення з історичними місцями Закарпатської області.